

Načítání a ukládání dat do a z R, R jako programovací jazyk

—
B03128 – Úvod do skriptovacího jazyka R (zkrácená online verze)

Lubomír Štěpánek^{1, 2}

¹Oddělení biomedicínské statistiky
Ústav biofyziky a informatiky
1. lékařská fakulta
Univerzita Karlova v Praze

²Katedra biomedicínské informatiky
Fakulta biomedicínského inženýrství
České vysoké učení technické v Praze

(2020) Lubomír Štěpánek, CC BY-NC-ND 3.0 (CZ)

Dílo lze dále svobodně šířit, ovšem s uvedením původního autora a s uvedením původní licence. Dílo není možné šířit komerčně ani s ním jakkoliv jinak nakládat pro účely komerčního zisku. Dílo nesmí být jakkoliv upravováno. Autor neručí za správnost informací uvedených kdekoli v předložené práci, přesto vynaložil nezanedbatelné úsilí, aby byla uvedená fakta správná a aktuální, a práci sepsal podle svého nejlepšího vědomí a svých „nejlepších“ znalostí problematiky.

Obsah

- 1 Pracovní složka
- 2 Import a export dat
- 3 Podmínky
- 4 Cykly
- 5 Varování a chyby
- 6 Rodina funkcí apply()
- 7 Literatura

Pracovní složka

- zjištění, která složka je pracovní

```
1 || getwd()
```

- výpis obsahu pracovní složky formou vektoru

```
1 || dir()
```

- nastavení pracovní složky

```
1 || setwd("C:/.../my_working_directory")
```

- nastavení pracovní složky dialogovým oknem

```
1 || setwd(choose.dir())
```

Import a export volného textu

- pomocí funkcí `readLines()` a `writeLines()`
- lze tak nahrát libovolná data, která mají textovou reprezentaci

```
1 my_html <- readLines(  
2   con = paste(  
3     "https://ubi.lf1.cuni.cz",  
4     "uvod-do-skriptovaciho-jazyka-r",  
5     sep = "/"  
6   ),  
7   encoding = "UTF-8"  
8 )
```

Import a export volného textu

- uložení a načtení desktopového dokumentu

```
1      writeLines(                # ukládám textový dokument
2          text = paste(
3              "One R to rule them all",
4              "one R to find them",
5              "one R to bring them all",
6              "and in the darkness bind them",
7              sep = "\n"          # separátor typu nový řádek
8          ),
9          con = "my_text.txt"
10     )
11
12     my_loaded_text <- readLines(
13         con = "my_text.txt",
14         encoding = "UTF-8"
15     )                                # načítám textový dokument
```

Import a export dat tabulky

- základní funkcí je `read.table()` a `write.table()`
- obě funkce mají řadu wrapperů (`read.csv()` a `write.csv()`, `read.delim()` a `write.delim()` a další)

```
1      write.table(                                # ukládám data.frame
2          x = mtcars,
3          sep = ";",
4          row.names = FALSE,
5          file = "mtcars.csv" # anebo "mtcars.txt"
6      )
7
8      my_mtcars <- read.table(
9          file = "mtcars.csv",
10         sep = ";",
11         header = TRUE
12     )                                           # načítám data.frame
```

Import a export dat tabulky

```
1 write.table(x = iris,  
2           file = "iris.txt")
```

- funkce `read.table()` má spoustu užitečných argumentů

```
1 my_iris <- read.table(  
2   file = "iris.txt",  
3   sep = " ",  
4   header = TRUE,  
5   stringsAsFactors = FALSE,  
6   check.names = FALSE,  
7               # vynechá kontrolu korektnosti  
8               # popisků sloupců  
9   colClasses = "character"  
10              # přetypuje všechny sloupce  
11              # na textové proměnné  
12 )
```


Import a export dat tabulky z MS Excel® (.xlsx)

- vhodný je například balíček openxlsx
 - nutné předem nainstalovat nástroj Rtools z adres (dle platformy)

<https://cran.r-project.org/bin/windows/Rtools/>

<https://cran.r-project.org/bin/macosx/tools/>

- uložení tabulky do excelového formátu (.xlsx) pomocí funkcí

```
1 createWorkbook()  
2 addWorksheet(...)  
3 writeData(...)  
4 saveWorkbook(...)
```

- načtení excelové tabulky

```
1 my_data <- read.xlsx(  
2   xlsxFilename = "moje_tabulka_je_ted_v_excelu.xlsx",  
3   sheet = 1,      # anebo jméno listu  
4   colNames = TRUE  
5 )
```

Export konzolového výpisu do souboru

- pomocí `sink()` - `sink()` anebo `capture.output()`

```
1      (muzi <- rnorm(100, mean = 175, sd = 10))
2      (zeny <- rnorm(100, mean = 160, sd = 10))
3
4      t.test(muzi, zeny)
5
6      # výpis z konzole do textového souboru
7      capture.output(
8          t.test(muzi, zeny),
9          file = "t_test.txt"
10     )
11
12     # anebo
13     sink("tohle_je_taky_t_test.txt")
14     t.test(muzi, zeny)
15     sink()
```

Export smysluplného R-kového objektu do T_EX-ového kódu

- pomocí balíčku xtable

```
1 library("xtable")
2
3 my_linear_model <- lm(mpg ~ hp + cyl,
4                       mtcars)
5
6 xtable(my_linear_model, digits = 4)
7
8 # anebo
9 print(xtable(my_linear_model,
10              digits = 4),
11       floating = FALSE,
12       tabular.environment = "tabular",
13       hline.after = NULL,
14       include.rownames = TRUE,
15       include.colnames = TRUE)
```

Import „exotických“ souborů do R

- naším přítelem je balíček `foreign`
- podporuje načítání dat z formátů
 - Epi Info
 - Minitab
 - S
 - SAS, SPSS, STAT, Systat, Weka

```
1 library("foreign")
2
3 # import dat z SPSS
4 my_data <- read.spss(
5     file = "soubor_z_SPSS.sav",
6     to.data.frame = TRUE
7 )
```

Podmínka *když*

- též zvaná *if-statement*
- rozhodovací ovládací prvek založený na pravdivosti, či nepravdivosti nějakého výroku
- obecná syntaxe

```
1  if(výrok){  
2      procedura v případě, že výrok je TRUE  
3  }else{  
4      procedura v případě, že výrok je FALSE  
5  }
```

Podmínka *když*

- například

```
1      x = 1
2
3      if(x == 1){
4          print("x je rovno 1")
5      }
6
7      # anebo
8      x = 2
9
10     if(x == 1){
11         print("x je rovno 1")
12     }else{
13         print("x není rovno 1")
14     }
```

for() cyklus

- ovládací struktura, smyčka pro opakování procedury stejného charakteru
- vhodná tehdy, **víme-li** dopředu počet opakování (iterací) dané procedury
- obecná syntaxe

```
1  for(indexový prostor){  
2  
3      procedura pro každý prvek indexového  
4      prostoru  
5  
6  }
```

for() cyklus

- například

```
1      for(i in 1:5){
2
3          print(i)
4
5      }
6
7      # anebo
8      for(my_letter in letters){
9
10         print(
11             paste(my_letter, "je fajn", sep = " ")
12         )
13
14     }
```


while() cyklus

- ovládací struktura, smyčka pro opakování procedury stejného charakteru
- vhodná tehdy, **nevíme-li** dopředu počet opakování (iterací) dané procedury
- obecná syntaxe

```
1      index <- 1
2      while(výrok){
3
4          procedura pro každý index a případně
5          měnící výrok;
6          je prováděná, dokud je výrok TRUE
7
8          index <- index + 1
9
10     }
```

while() cyklus

• například

```
1  i <- 1
2  while(i <= 5){
3      print(i)
4      i <- i + 1
5  }
6
7  # anebo
8  my_letters <- letters
9  while(length(my_letters) > 0){
10
11      print(
12          paste(my_letters[1], "je fajn", sep = " ")
13      )
14      my_letters <- my_letters[-1]
15
16  }
```

repeat-until cyklus

- ovládací struktura, smyčka pro opakování procedury stejného charakteru
- vhodná tehdy, **nevíme-li** dopředu počet opakování (iterací) dané procedury
- prakticky ekvivalentní while() cyklu
- obecná syntaxe

```
1      index <- 1
2      while(TRUE){
3
4          if(zastavovací podmínka){break}
5
6          procedura pro každý index, která eventuá
            lně
7          založí zastavování podmínku
8
9      index <- index + 1
10
```

repeat-until cyklus

• například

```
1  i <- 1
2  while(TRUE){
3    if(i == 6){break}
4    print(i)
5    i <- i + 1
6  }
7
8  # anebo
9  my_letters <- letters
10 while(TRUE){
11   if(length(my_letters) == 0){break}
12   print(
13     paste(my_letters[1], "je fajn", sep = " ")
14   )
15   my_letters <- my_letters[-1]
16 }
```

Varování

- textová hláška vrácená funkcí nebo procedurou
- nejde o maligní chybu

```
1 || log(-5) # NaN; In log(-5) : NaNs produced
```

- lze zavést i vlastní, například

```
1 | logaritmuj <- function(x){  
2 |   # vrací přirozený logaritmus čísla "x"  
3 |   if(x <= 0){  
4 |     cat(  
5 |       "x je nekladné, bude vráceno NaN\n"  
6 |     )  
7 |   }  
8 |   return(suppressWarnings(log(x)))  
9 | }  
10 |  
11 | logaritmuj(-5) # NaN; x je nekladné, bude vráceno NaN
```

Chyby

- ochranný mechanismus funkcí, který zabrání dalšímu provádění kódu

```
1 | "1" + "1" # Error: non-numeric argument to binary
2 |           # operator
```

- lze zavést i vlastní, například

```
1 | sectiCtverce <- function(a, b){
2 |   # '''
3 |   # vrací součet čtverců čísel "a" a "b"
4 |   # '''
5 |   if(!is.numeric(a)){stop("a musí být číslo!")}
6 |   if(!is.numeric(b)){stop("b musí být číslo!")}
7 |   return(a ^ 2 + b ^ 2)
8 | }
9 |
10 | sectiCtverce(1, 2)      # 5
11 | sectiCtverce(1, "2")   # Error: b musí být číslo!
```

Rodina funkcí apply()

- jde o funkce dobře optimalizované tak, že v rámci svého vnitřního kódu „co nejdříve“ volají C++ ekvivalenty R-kové funkce
- díky tomu jsou exekučně rychlé
- nejužitečnější je apply() a lapply()

```
1      # vrací průměry nad všemi sloupci "mtcars"  
2      x <- apply(mtcars, 2, mean)  
3  
4      # méně šikovně to samé  
5      x <- NULL  
6      for(i in 1:dim(mtcars)[2]){  
7          x <- c(x, mean(mtcars[, i]))  
8      }  
9      names(x) <- colnames(mtcars)
```

Funkce apply()

- vrací vektor výsledků funkce FUN nad maticí či datovou tabulkou X, kterou čte po řádcích (MARGIN = 1), nebo sloupcích (MARGIN = 2)
- syntaxe je apply(X, MARGIN, FUN, ...)

```
1  apply(mtcars, 2, mean)
2
3  my_start <- Sys.time()
4  x <- apply(mtcars, 2, mean)
5  my_stop <- Sys.time(); my_stop - my_start # 0.019s
6
7  my_start <- Sys.time()
8  x <- NULL
9  for(i in 1:dim(mtcars)[2]){
10     x <- c(x, mean(mtcars[, i]))
11     names(x)[length(x)] <- colnames(mtcars)[i]
12 }
13 my_stop <- Sys.time(); my_stop - my_start # 0.039s
```


Funkce lapply()

- vrací list výsledků funkce FUN nad vektore či listem X
- syntaxe je lapply(X, FUN, ...)
- skvěle se hodí pro přepis for() cyklu do vektorizované podoby!
- vhodná i pro adresaci v listu

```
1      set.seed(1)
2      my_long_list <- lapply(
3          sample(c(80:120), 100, TRUE),
4          function(x) sample(
5              c(50:150), x, replace = TRUE
6          )
7      )      # list vektorů náhodné délky
8             # generovaných z náhodných čísel
9
10     lapply(my_long_list, "[", 14)
11           # z každého pruku listu (vektoru)
12           # vybírám jen jeho 14. prvek
```

Náhrada for cyklu funkcí lapply()

- obě procedury jsou ekvivalentní stran výstupu, lapply() je významně rychlejší

```
1      # for cyklus
2      x <- NULL
3      for(i in 1:N){
4          x <- c(x, FUN)
5      }
6
7      # lapply
8      x <- unlist(
9          lapply(
10             1:N,
11             FUN
12          )
13      )
```

Náhrada for cyklu funkcí lapply()

```
1  # for cyklus
2  my_start <- Sys.time()
3
4  for_x <- NULL
5  for(i in 1:100000){for_x <- c(for_x, i ^ 5)}
6
7  my_stop <- Sys.time(); my_stop - my_start # 18.45s
8
9  # lapply
10 my_start <- Sys.time()
11
12 lapply_x <- unlist(lapply(
13   1:100000, function(i) i ^ 5
14 ))
15
16 my_stop <- Sys.time(); my_stop - my_start # 0.10s
```

Literatura

Alain F. Zuur, Elena N. Ieno and Erik Meesters. *A Beginner's Guide to R*. Springer New York, 2009. DOI: 10.1007/978-0-387-93837-0. URL: <https://doi.org/10.1007/978-0-387-93837-0>.

Hadley Wickham. *Advanced R*. Boca Raton, FL: CRC Press, 2015. ISBN: 978-1466586963.

Děkuji za pozornost!

lubomir.stepanek@lf1.cuni.cz

lubomir.stepanek@fbmi.cvut.cz

► GitHub

https://github.com/LStepanek/B03128_Uvod_do_skriptovaciho_jazyka_R